

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
ROLNICTWO, GOSPODARKA ŻYWNOŚCIOWA,
OBSZARY WIEJSKIE – 10 LAT W UNII EUROPEJSKIEJ

Warszawa, 11 kwiecień 2014

Czynniki produktywności przemysłu spożywczego a przetwórstwa przemysłowego w Polsce

mgr Katarzyna Łukiewska
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Produktywność

Częstkowa
(pracy, kapitału)

$$\frac{V}{L} \quad \frac{V}{K}$$

Całkowita
(TFP)

$$V = A_0 L^{\alpha_1} K^{\alpha_2}$$

$$\ln A = \ln TFP = \ln V - \alpha_1 \ln L - \alpha_2 \ln K$$

V – produkcja (*wartość dodana*)

K – kapitał (*wartość brutto środków trwałych*)

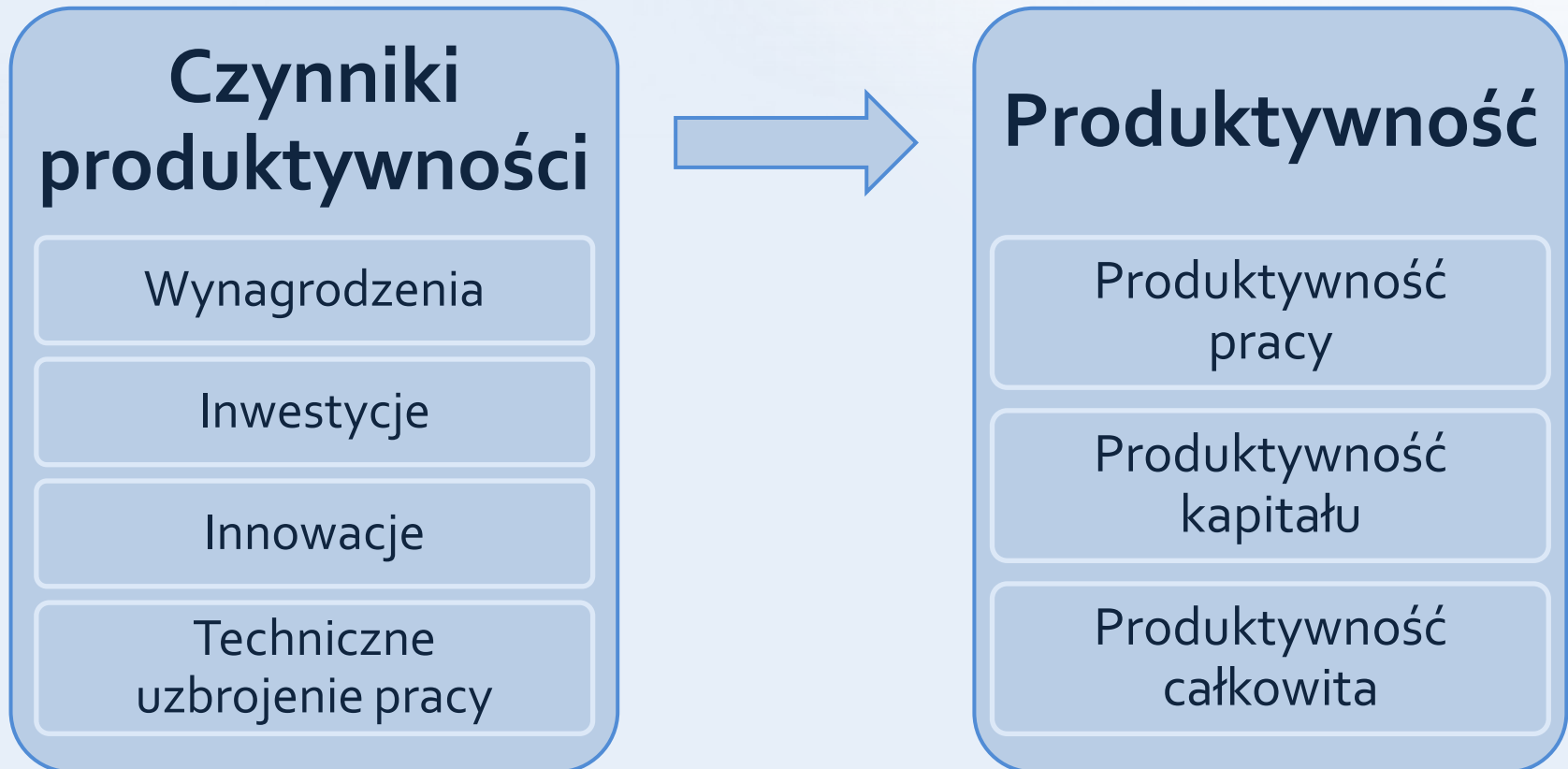
L – praca (*przeciętne zatrudnienie*)

A_0 - łączna produktywność w roku $t=0$

α_1, α_2 - parametry strukturalne modelu

Cel badań

Ocena poziomu i wpływu wybranych czynników na produktywność w przemyśle spożywczym na tle przetwórstwa przemysłowego

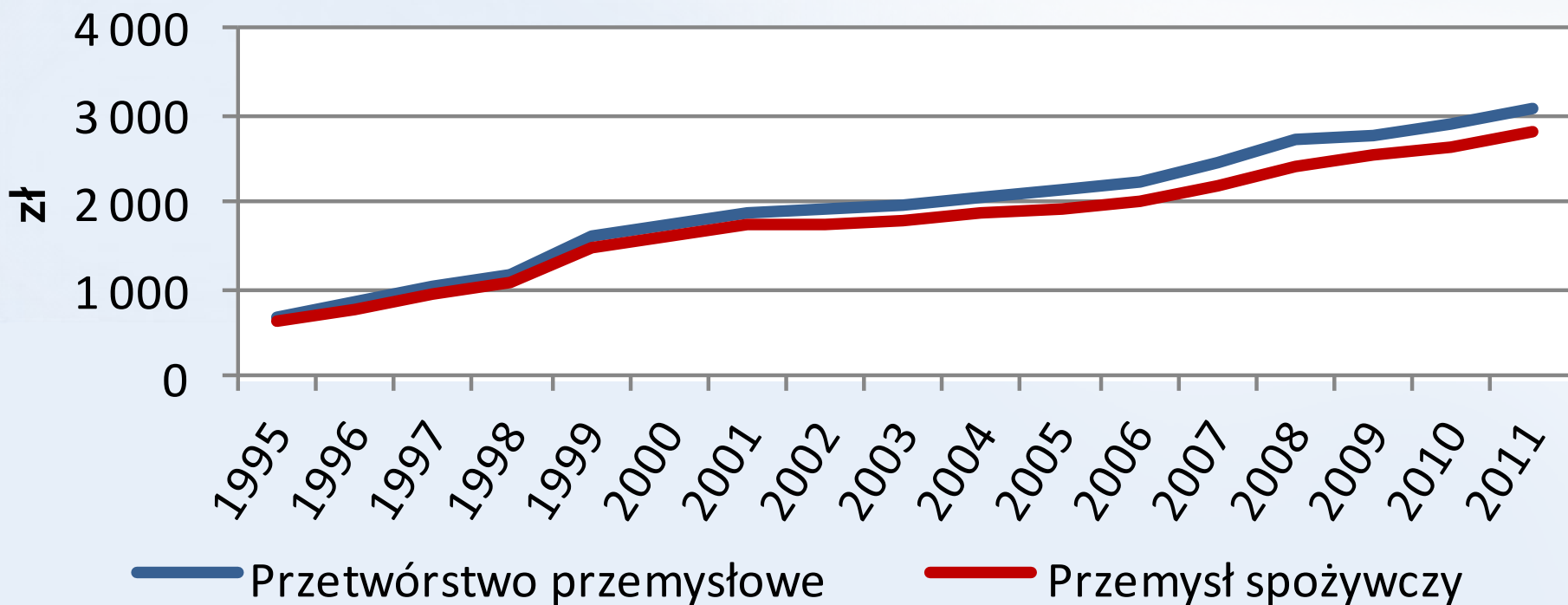
Wpływ wynagrodzeń na produktywność

	Produktywność całkowita	Produktywność pracy	Produktywność kapitału
Przeciętne wynagrodzenie	Model bez opóźnienia czasowego – przetwórstwo przemysłowe		
	R=0,223 y=0,000008x+0,392 R ² =0,050	R=0,952* y=0,009x+13,757 R²=0,906	R=0,146 y=0,0178x+110,46 R ² =0,002
	Model bez opóźnienia czasowego – przemysł spożywczy		
	R=0,196 y=0,00000x+0,002 R ² =0,0386	R=0,883* y=7,280x+7,799 R²=0,779	R=-0,463 y=-0,00004x+0,556 R ² =0,214
	Model z opóźnieniem 1 rok – przetwórstwo przemysłowe		
	R=0,325 y=0,00001x+0,383 R ² =0,105	R=0,943* y=0,009x+14,994 R²=0,888	R=0,277 y=0,00001x+0,468 R ² =0,277
	Model z opóźnieniem 1 rok – przemysł spożywczy		
	R=0,136 y=0,000000x+0,002 R ² =0,019	R=0,864* y=0,008x+15,504 R²=0,746	R=-0,510* y=-0,000043x+0,563 R ² =0,26

* Korelacja istotna na poziomie $\alpha=0,05$

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przeciętne wynagrodzenie w przemyśle spożywczym i przetwórstwie przemysłowym w latach 1995-2011

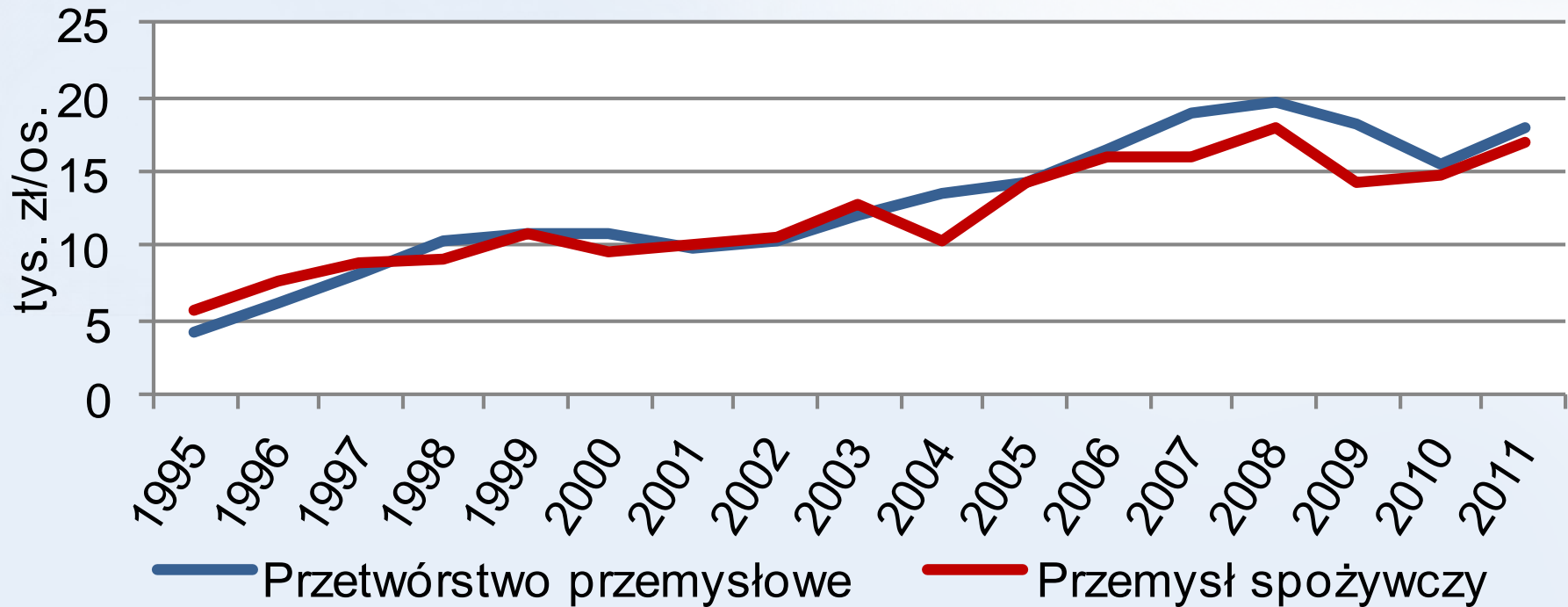
Wpływ inwestycji na produktywność

	Produktywność całkowita	Produktywność pracy	Produktywność kapitału
Nakłady inwestycyjne na zatrudnionego	Model bez opóźnienia czasowego – przetwórstwo przemysłowe		
	R=0,455 y=0,003x+0,375 R ² =0,207	R=0,941* y=1,399x+13,220 R²=0,885	R=0,404 y=0,003x+0,4579 R ² =0,163
	Model bez opóźnienia czasowego – przemysł spożywczy		
	R=0,093 y=0,000003x+0,002 R ² =0,009	R=0,832* y=1,288x+12,897 R²=0,693	R=-0,469 y=-0,007x+0,572 R ² =0,220
	Model z opóźnieniem 1 rok – przetwórstwo przemysłowe		
	R=0,541* y=0,003x+0,367 R²=0,292	R=0,930* y=1,337x+15,081 R²=0,865	R=0,504* y=0,447x+0,003 R²=0,254
	Model z opóźnieniem 1 rok – przemysł spożywczy		
	R=0,251 y=0,00001x+0,002 R ² =0,063	R=0,872* y=1,391x+12,424 R²=0,761	R=-0,327 y=-0,005x+0,548 R ² =0,107

* Korelacja istotna na poziomie $\alpha=0,05$

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Nakłady inwestycyjne na zatrudnionego w przemyśle spożywczym i przetwórstwie przemysłowym w latach 1995-2011 (ceny stałe)

Wpływ innowacji na produktywność

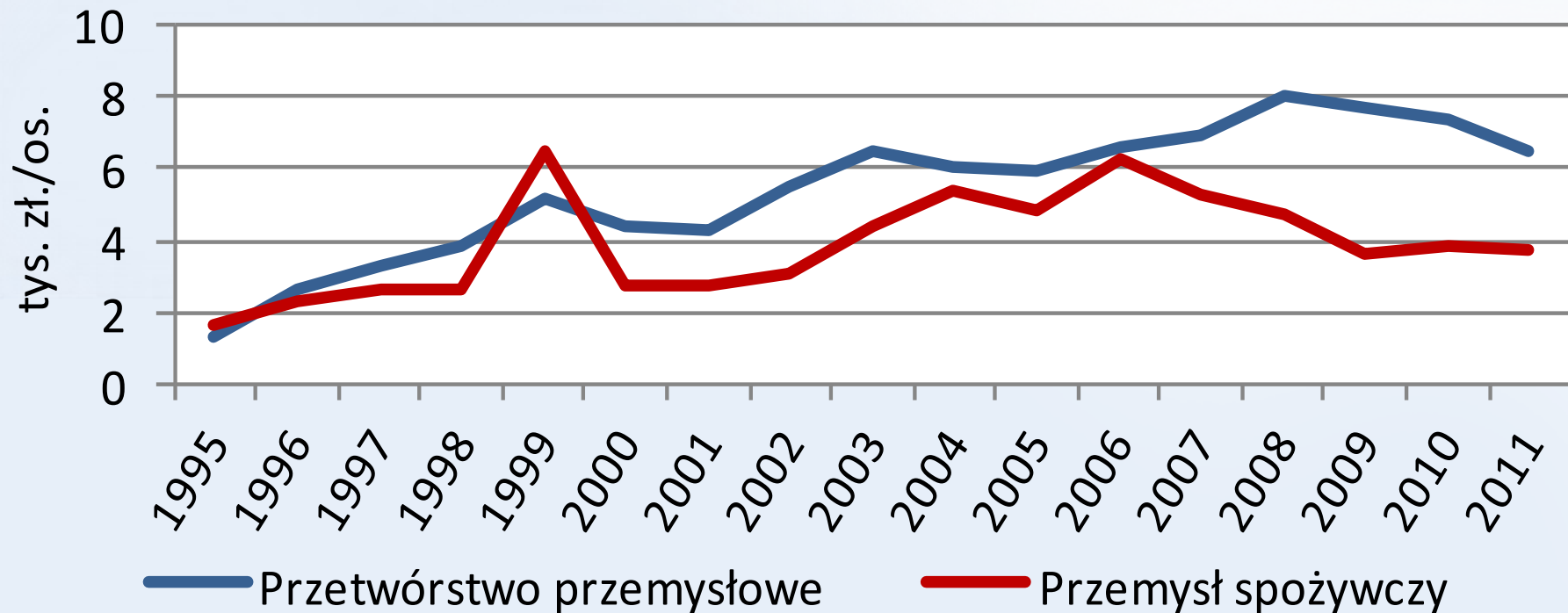
	Produktywność całkowita	Produktywność pracy	Produktywność kapitału
Nakłady innowacyjne na zatrudnionego	Model bez opóźnienia czasowego – przetwórstwo przemysłowe		
	R=0,258 y=0,004x+0,389 R ² =0,067	R=0,892* y=3,183x+13,884 R²=0,796	R=0,200 y=0,003x+0,476 R ² =0,040
	Model bez opóźnienia czasowego – przemysł spożywczy		
	R=0,101 y=0,000009x+0,002 R ² =0,01	R=0,442 y=0,904x+3,727 R ² =0,195	R=-0,244 y=-0,009x+0,526 R ² =0,059
	Model z opóźnieniem 1 rok – przetwórstwo przemysłowe		
	R=0,517* y=0,007x+0,369 R²=0,268	R=0,950* y=3,163x+14,821 R²=0,903	R=0,473 y=0,008x+0,451 R ² =0,224
	Model z opóźnieniem 1 rok – przemysł spożywczy		
	R=0,415 y=0,00004x+0,002 R ² =0,172	R=0,570* y=2,148x+20,428 R²=0,324	R=-0,081 y=-0,003x+0,501 R ² =0,007

* Korelacja istotna na poziomie $\alpha=0,05$

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Nakłady innowacyjne na zatrudnionego w przemyśle spożywczym i przetwórstwie przemysłowym w latach 1995-2011 (ceny stałe)

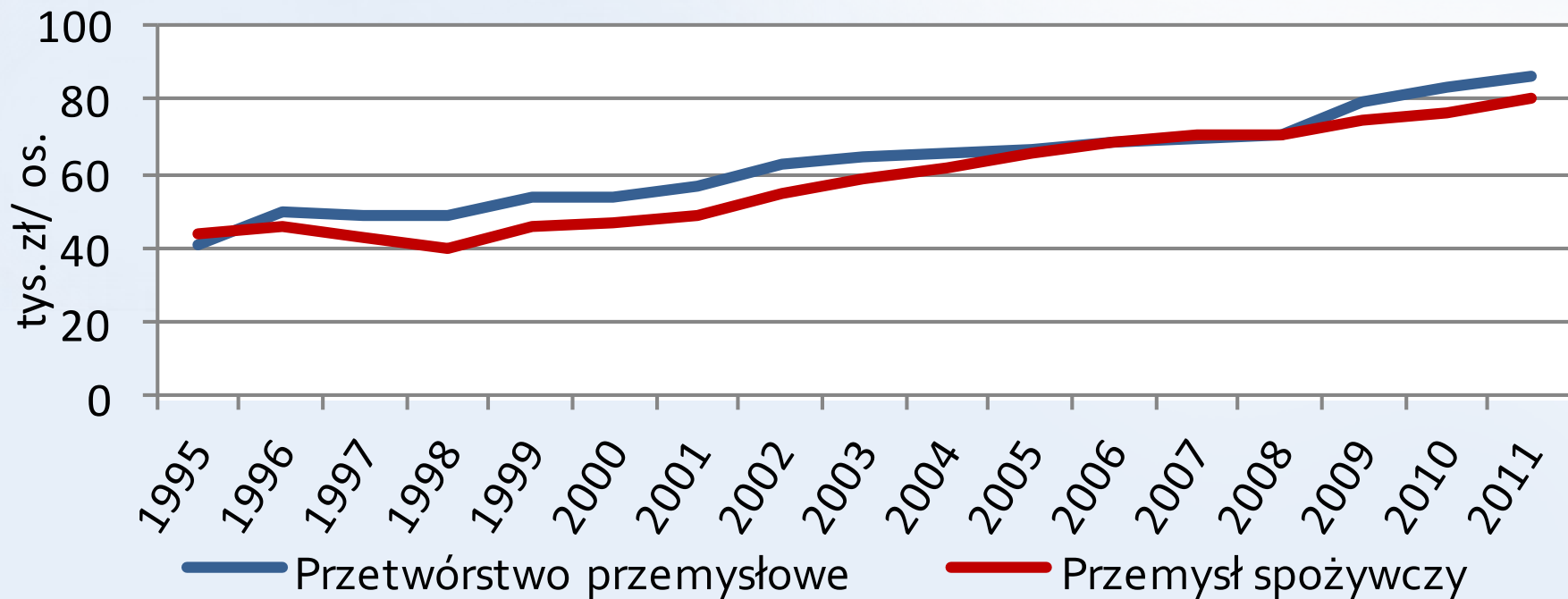
Wpływ technicznego uzbrojenia pracy na produktywność

	Produktywność całkowita	Produktywność pracy	Produktywność kapitału
Techniczne uzbrojenie pracy	Model bez opóźnienia czasowego – przetwórstwo przemysłowe		
	R=0,116 y=0,0002x+0,393 R ² =0,0135	R=0,955* y=0,504x-0,613 R²=0,912	R=0,057 y=0,0001x+0,485 R ² =0,003
	Model bez opóźnienia czasowego – przemysł spożywczy		
	R=0,056 y=0,000001x+0,002 R ² =0,003	R=0,921* y=0,379x+6,269 R²=0,849	R=-0,585* y=-0,002x+0,620 R²=0,342
	Model z opóźnieniem 1 rok – przetwórstwo przemysłowe		
	R=0,353 y=0,0008x+0,358 R ² =0,125	R=0,951* y=0,523x-0,432 R²=0,905	R=0,308 y=0,001x+0,447 R ² =0,095
	Model z opóźnieniem 1 rok – przemysł spożywczy		
	R=0,073 y=0,000001x+0,002 R ² =0,005	R=0,923* y=0,402x+5,791 R²=0,852	R=-0,505* y=-0,002x+0,607 R²=0,255

* Korelacja istotna na poziomie $\alpha=0,05$

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Techniczne uzbrojenie pracy w przemyśle spożywczym i przetwórstwie przemysłowym w latach 1995-2011 (ceny stałe)

Wnioski

1. Wpływ wynagrodzeń, nakładów inwestycyjnych, innowacyjnych oraz technicznego uzbrojenia pracy na produktywność pracy w przemyśle spożywczym i przetwórstwie przemysłowym.
2. Wpływ nakładów innowacyjnych i inwestycyjnych na poziom produktywności całkowitej oraz nakładów inwestycyjnych na produktywność kapitału w przetwórstwie przemysłowym.
3. Pozytywne zmiany w zakresie nakładów na inwestycje i innowacje oraz technicznego uzbrojenia pracy w przemyśle spożywczym zaobserwowano w okresie integracji Polski z UE.
4. W dalszej perspektywie, w celu wzrostu produktywności i konkurencyjności przemysłu spożywczego konieczność podejmowania działań zmierzających do wprowadzania innowacji, zwłaszcza nietechnologicznych.

Dziękuję za uwagę!